

INSTITUTIONUM
CANONICARUM
LIBRI TRES
AD USUM SEMINARII NEAPOLITANI:

AUCTORE
JULIO LAURENTIO SELVAGIO
PRESBYTERO NEAPOLITANO,

In eodem Seminario Juris utriusque Lectore.

QUAS DISCIPLINÆ, LEGIBUS, ET CONSUETUDINIBUS HISPANIAE
AD COMMODARUNT

Theologiae, ac Juris utriusque DD. SYLVESTER PUEYO,
MATTHÆUS GIL DE SOLA THENORIO, et Licent. FRANCISCUS
XAVERIUS INIGUEZ, ANTONIUS ALOYSIUS GUAZO
ET MIRANDA.

EDITIO SECUNDA MATRITENSIS.

TOMUS I. LIBER I.

*Ex del Colegio
los Angeles de
la Sra Maria &
de Salamanca.*

SUPERIORUM PERMISSU.

Apud PLACIDUM BARCO LOPEZ in via de la CRUZ.

M DCC LXXXIX.

LECTORI.

In Institutionibus Canonicis Julii Laurentii Selvagii, quas eruditi omnes, Hispani præsertim, adcommodatissimas adolescentibus Jure Canonico imbuendis habuerunt; id unum desiderari videbatur, quod Ecclesiastica doctrina Legibus, Moribus, et Conciliis Hispaniæ locupletata confirmaretur; non alia prorsus ratione, quam qua Selvagius, uti Neapolitanus, Neapolitanarum Synodorum Canonibus, Legibus, Pragmaticis, ac Consuetudinibus ejusdem Regni illam roboravit. Hanc ergo Provinciam ultro nos, et libentissime in gratiam Juventutis Hispanæ adgressi sumus, quod quum statim universæ pæne Nationi innotuisset, scimus non solum consilium nostrum summopere fuisse laudatum, sed et anxie à Viris studiosis exoptatum, ut quantocius labores nostri publicam lucem aspicerent. Quo sane

tam

Illustriss. Monasterij

- mon. lxxv. 16019

- de summis id.

- idem. 16020

- idem. 16021

PRÆFATIO.

Mirari vel in ipso vestibulo subit, qua de causa veteribus, recentioribusque Canonicis Juris Institutionibus sane multis, ac politioribus quidem, novam hanc nostrarum accessionem non sine adolescentium studiosorum incommodo, atque etiam fastidio meditemur.

Verum alia nobis mens, consilium aliud: non enim quidquid in rem Canonicam undecunque derivari potest (quod quidem doctissimi quique non sine summa laude præstitere) huc congerere cogitavimus; sed ecclesiasticis tantum adolescentibus id Canonicī Juris solum proponere, quo et eorum mens potioribus principiis informaretur, et animus sanioribus regulis, quantum ad eorum munia satis est, imbueretur. Quod quidem aliter effici non posse credidimus, nisi Canonum et Historiam, et *επιταξίν* *nexum*, et *επιστήν* *finem* brevi quidem, at perspicua methodo persequeremur. Id vero non opportunum modo, ac proficuum, sed propemodum necessarium duximus.

Et quidem quantum ad Canonum Historiam, quem latet, aut etiam latuit, quam multa ex Historiæ Canonicæ ignorantie *εργάσια*, atque errata defluxerint, offusa spissa super Canones ipsos, eorumque sensum mentemque caligine? Quam multa etiam genuinis fallacia, integris interpolata, authenticis adulterata, vel imperitia, vel audacia, vel dolus, fraudesque admiscuerint? Quot Canones antiquis Conciliis, quot Placita veteribus Rom. Pontificibus, quot Sententiæ vetustis Ecclesiæ Patribus partim falsæ, partim dubiæ fidei, quamplures vero interpolatæ, et corruptæ adfictæ fuerint? Quid quod Synodi ex integro simulatæ, atque in medium allatæ sunt, quæ sucum facerent Historiæ imperitis?

Quæ quum ita sint, quisnam sinceras regulas ab *παρατητικοῖς* *falso inscriptis*, quis disciplinæ ecclesiasticae capita in Episcoporum cœtibus sancita ab inductis abusionibus discernet, nisi Historiæ præsidio munitus? Si Canonum Histo-

DE JURIS CANONICI ORTU, ET INCREMENTO.

DIATRIBA ISAGOGICA.

I. **Q**uemadmodum fluminis cujuscunque inundantes aquas longo in cursu dirigere, et ad libellam componere, iis tantummodo datum est, qui fontes, occultaque scatebras, unde in flumen rivulus excrescit, liquido pernoscunt; ita prorsus rectam Juris Canonici intelligentiam habere, ejusque callere auctoritatem, is tantum poterit, qui partes omnes, quibus idem jus constat, et tempora, quibus eadem partes vel in unum coaluerunt, vel nova in dies sumserunt incrementa, vel quandam quasi rubiginem contraxerunt, vel denique ad pristinum pervenere nitorem, oculis veluti in tabula explicata subjicit. Idcirco mihi Juris ejusdem elementa tradituro illud præcipuum videtur, ipso in limine subsistere aliquantulum, et Canonici Juris universi fontes omnes, ac recessus intento veluti dígito præmonstrare, ut scaturientes ab initio, ac subinde decurrentes aquas Canonicæ disciplinæ diligenter haurire, et puras à lutulentis, fluvios à torrentibus discernere facilime quisque possit.

II. Ut autem institutum hoc nostrum ordine exigatur, et in brevitate claritas fulgeat, integrum Juris Canonici historiam per octodecim ferme sæcula digestam ad quinque *chronologicas periodos*, sive status redigemus; adeout Juris Canonici statum veluti per ætates distinguamus: 1 alium *Primum*, sive *Arcanum*, dum Ecclesia persecutionibus undique quateretur, viguitque per tria post Christum sæcula ad annum usque CCC. Alium 2 *Adultum*, sive *Publicum*, dum Ecclesia pace per Christianos Principes frueretur, et

Tom. I.

A

per